

DOĞADAN ESİNTİLER

Derleyen
N.Gülgün AKBABA

TER BEZLERİ

Kedi, köpek ve farelerde ter bezleri ayaklarının altında, yarasalarda başın yan tarafında, tavşanlarda ağız etrafında, geyiklerin burun dibinde, hipopotamların ise kulaklarının üzerinde. İnsan derisinin her tarafında ter bezleri vardır. Avuç ve tabanda bu bezlerin sayıları daha fazla, koltuk altında ise boyları daha büyüktür.

MEMELİLERİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR YER TUTAN SÜT BEZİ

Dişi ve erkek hayvanlarda belirli bir olgunluğa gelene kadar memeler aynı oranda gelişir, daha sonra erkeklerde memeler körelirken, dişilerde gelişme olayı devam eder. Memelerin konumu hayvanların yaşayış ve süt veriş şekillerine göre değişiklik gösterir. Örneğin domuzlar yatarak süt verdikleri için bunların karnları üzerinde iki sıra meme bulunur. Yavrularına ayakta süt veren hayvanların memeleri ise ön ve arka bacaklar hizasındadır. Yarasaaların memeleri ise göğüs üzerinde veya koltuk altındadır. Yürerken yavrularını sırtında taşıyan kemirici *Myopimus*'un memeleri ise sırtındadır. Yavrularını kucakta emziren memelilerde ise meme göğüs üzerinde veya koltuk altında bulunur.

Erkek olup da memelerinden süt salan hayvanlara örnek olarak Echidnalar verebiliriz. Bu olay yüksek memelilerde görülürse *ginekomastizm* denir ve anormal bir olaydır.

STOKÇU BİTKİLER

Kurak bölgelerde yetişen bazı bitkiler ihtiyaç duydukları suyu, yine suyun bol bulunduğu mevsimlerde bol miktarda su emerek gövdelerinde depo ederler. Bu nedenden dolayı bu bitkilerin gövdeleri küre veya silindirik şekli almıştır. Bu bitkilerin en bariz örneği de kaktüstür.

KIL

Sadece memelilere özgü olan kıllar istisnasız bu sınıfın her cinsinde bulunur. Genel bir tanımlama ile soğuk ülkelerde yaşayan memelilerin vücutlarında sık ve uzun olarak,

sıcak ülkelerde yaşayanlarını seyrek ve daha kısa olarak, şuda yaşayan memelilerin vücutlarında ise kısa kıllar mevcuttur.

Vücutlarında en az kıl bulunan kara hayvanları ise filler, Rhinoceros'lar ve hipopotamlardır. Bu kıllar fillerin kuyrukları ucunda Rhinoceros ve hipopotamların ise ağız ve burunları etrafında bulunur.

BİTKİLERDE YAPRAK DÖKÜMÜ

Birçok bitkinin yaprakları sınırlı olarak büyür ve hayat süreleri de kı-

sadır. Ilman bölgelerde yetişen bitkilerin çoğunun yaprakları ilkbaharda meydana gelir, sonbaharda da dökülür. Bir kısım bitkilerin yaprakları ise bir yıldan fazla bir süre dallarında kalır. Kapalı tohumlu bitkilerde de kışın yapraklarını dökmeyen yeşil bitkiler vardır. Bütün bunların yanında Güney Batı Afrika çölünde yetişen *Welwitschia bainesii* bitkisinin gövdesi üzerinde karşılıklı dizilişli iki yaprağı bulunmaktadır. Her iki yaprakta dilimlere ayrılmış durumdadır ve bu yapraklar bitkinin bütün yaşamı boyunca yani 600 yıldan fazla yaşayabilir.